

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2463/2020
18.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хаџића, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Александар Стевановић, адвокат у ..., против тужених ГГ из ..., чији је пуномоћник Душан Стојановић, адвокат из ... и ДД из ..., ради недопустивости извршења, одлучујући о ревизији првотуженог ГГ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 652/19 од 09.05.2019. године, у седници већа одржаној 18.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија првотуженог ГГ изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 652/19 од 09.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 244/15 од 15.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА, ББ и ВВ којим су тражили да се утврди да су сувласници кат. парц. бр. .., кат. парц. .. и кат. парц. .. из лн .. КО ... на основу купопродајног уговора закљученог између правног претходника тужилаца и правног претходника друготужене ДД, који је оверен код Општинског суда у Крупњу Ов. бр. ../02 од 08.04.2002. године и да се извршење на овим непокретностима прогласи недопуштеним и избрише забележба у јавној књизи и Служби за катастар непокретности Крупањ, што је првотужени ГГ дужан признати и трпети. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу наведеног захтева за утврђење и проглашење извршења недопуштеним те брисање забележбе у јавној књизи непокретности код СКН у односу на тужену ДД. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог ради одређивања привремене мере забране отуђења и оптерећења наведених парцела према туженом ГГ. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да првотуженом ГГ солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 87.000,00 динара, а ставом петим одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 652/19 од 09.05.2019. године усвојена је жалба тужилаца и наведена првостепена пресуда преиначена у одбијајућем делу одлуке о тужбеном захтеву у односу на туженог ГГ, тако што је утврђено да су тужиоци АА, ББ и ВВ сувласници на кат. парц. .. њива IV класе површине 0.09.34ха, на кат. парц. .. њива III класе површине 0.11.60ха и на кат. парц. .. њива III класе површине 0.19.20ха, све уписане у листу непокретности бр. .. КО ..., па је извршење на

овим непокретностима проглашено недопуштеним, што је тужени ГГ дужан признати и трпети, док је у преосталом делу првостепена пресуда укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, првотужени ГГ је путем пуномоћника адвоката благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и прекорачења тужбеног захтева.

Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ 72/11 ... 18/2020), па је испитао побијаном пресуду у правноснажном делу применом члана 408. истог Закона и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде из члана 407. став 1. тачка 5. ЗПП. Прекорачење тужбеног захтева може бити разлог за ревизију само ако је та повреда учињена у поступку пред другостепеним судом, а овде то није случај. Другостепени суд је имао у виду и дао правилну оцену да суштинског значаја нема околност означавања тачног броја једне парцеле саобразно њеном броју из решења о извршењу (парц. бр. .. уместо с погрешком ..) уз остале тачно наведене податке о њој у изреци првостепене пресуде, те и да се о прекорачењу тужбеног захтева води рачуна само по истицању странке, а да тога није било. Ревизијом се одређено не указује на друге повреде поступка. Другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и на ваљаним разлозима засновао оцену о правном значају битних чињеница чија тачност није доведена у питање ревизијским наводима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су правни следбеници покојног ЂЂ који је од покојног ЕЕ, правног претходника тужене ДД, купио катастарске парцеле бр. .., бр. .. и бр. .. уписане у лн .. КО ..., по пуноважном и у целости извршеном уговору о купопродаји непокретности, који је оверен пред Општинским судом у Крупњу под Ов. број ../2 дана 08.04.2002. године. Против ДД као извршног дужника, по предлогу извршног повериоца ГГ, решењем Основног суда у Лозници И 917/14 од 10.07.2014. године одређено је извршење ради наплате новчаног потраживања по извршној пресуди Основног суда у Лозници СЈ у Крупњу П 1063/12, продајом наведених катастарских парцела, уз забележбу извршења која је уписана 28.07.2014. године. У поступку извршења тужиоци су као трећа лица благовремено поднели приговор и решењем суда од 09.02.2015. године су упућени на покретање парничног поступка против извршног повериоца ГГ и извршног дужника ДД ради проглашења недопустивости извршења на предметним парцелама. Парница ради недопустивости извршења покренута је благовремено поднетом тужбом 09.02.2015. године, у року прописаном у члану 50. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник Републике Србије“ број 31/11). Закључком Основног суда у Лозници И 917/14 од 07.12.2015. године додељене су и предате у својину и државину извршном повериоцу ГГ наведене катастарске парцеле које су предмет ове парнице.

Другостепени суд је оценио да је на основу потпуно и правилно утврђених чињеница, првостепени суд погрешном применом материјалног права одбио тужбени захтев у односу на ГГ и преиначио првостепену пресуду усвајањем тужбеног захтева у

односу на овог туженог, уз дате разлоге на којима је засновао оцену о основаности тужбеног захтева тужилаца за утврђење права својине на предметним непокретностима и проглашење да је извршење недопуштено у односу на туженог ГГ. Разлози стоје до тога да су тужиоци доказали да је њихов правни претходник, покојни ТЂ био власник спорних парцела и да је то постао пре покретања поступка извршења, обзиром да је имао пуноважан правни основ за својину на непокретностима и да тужиоци као његови следбеници уживају правну заштиту која припада власнику у односу на трећа лица. Када постоји основ за стицање права својине, а то је овде пуноважан уговор о купопродаји, и постоји фактичка власт стицаоца, а није стечена својина уписом, ради се о институту ванкњижне својине, који је признат Законом о извршењу и обезбеђењу, чланом 105. став 2. и чланом 145. У тој ситуацији, нужно одступање од члана 33. Закона о основама својинскоправних односа произлази из члана 50. ЗИО којим је предвиђено подношење приговора и тужбе од стране трећег лица које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење. У противном, принудним извршењем би могло бити повређено право на имовину трећих лица, зајемчено чланом 58. Устава Републике Србије. У конкретном случају, закључењем уговора о продаји предметних парцела у 2002. године, по којем је и предата државина правном претходнику тужиоца, а уговор закључен у складу са чланом 4. тада важећег Закона о промету непокретности („Службени гласник Републике Србије“ број 42/98), парцеле су изашле из имовине продавца и у даљем се нису ни могле стећи наслеђем, нити прометовати.

Изнетим разлозима другостепеног суда, ревизија супротставља наводе о погрешној примени материјалног права, позивом на одредбу члана 63. Закона о државном премеру и катастру и начело поуздања у јавне књиге, те наводе да тужиоци немају право на заштиту јер се чињеница да нису уписали право својине у јавним књигама на купљеним непокретностима може приписати њиховом немару и немару њиховог правног претходника, а да је савесност ревидента неупитна током читаваог извршног поступка с`обзиром да тужиоци у том поступку нису истицали своје право, те он не би смео да сноси штетне последице због поуздања у јавне књиге.

Према оцени Врховног касационог суда, ревизија је неоснована.

Извршење на спорним парцелама је недопуштено, зато што оне не представљају имовину извршног дужника и то нису ни биле, јер су престале бити имовина њеног претходника још од продаје и предаје у квалификовану државину претходнику тужилаца као купцу у 2002-ој години, основном пуноважног уговора о реализованом правном послу купопродаје, сходно члану 20. Закона о основама својинскоправних односа. У време закључења уговора о продаји нису постојале сметње да продавац, који је уједно био и уписани власник, располаже предметним парцелама. Учињеним располагањем он је лишен својинских овлашћења, преносом на купца, правног претходника тужилаца. Супротно схватању ревидента, право на судску заштиту имају и ванкњижни власници који имају пуноважан правни основ (перфектан уговор као основ за стицање права својине) и који се налазе у државини непокретности. Претпоставка тачности уписаних података у јавну књигу о непокретностима је оборива. Нема места ни позивању ревидента у поуздање у земљишне књиге и савесност која се претпоставља, уз навод како тужиоци у извршном поступку нису истицали своје право. Насупрот томе стоје чињенице да су тужиоци у извршном поступку изјавили приговор и управо по упуту суда из извршног поступка су упућени на покретање ове парнице, решењем од 09.02.2015. године, по којем су поступили.

Дакле, поступили на начин да до окончања извршног поступка изјаве приговор у складу са чланом 50. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, а такође и по упуту да покрену парнични поступак ради проглашења да је извршење недопуштено на предмету у погледу којег имају право које спречава извршење, у складу са одредбама става 4. и 5. истог члана (у целини цитираног у образложењу пресуде другостепеног суда).

Врховни касациони суд прихвата као правилне разлоге другостепеног суда изнете у побијаној правноснажној пресуди, уз дату оцену о непостојању разлога за њено ревизијско побијање. Из изнетих разлога, овај суд је ревизију првотуженог одбио као неосновану, применом члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић